

N° 53.

Pirmdeenä 30. Dezember (11. Januar 1869.)

1868.

Mahjas weess arri nahfoshä 1869tä gaddä ar Deema palihgu un jaunu spehtu farwu zeku staigahs. Mafahs 1 rubl., ar peelittumu 1 rubl. 75 kap. Pa posti peefubtihts, tad tiktai 1 woi 2 nemm, bes peelittuma 1 rubl. 25 kap., ar peelittumu 2 rubl. Kas 3 un wairak weenä fuwertä leef peefubtiht, tam mafahs Mahjas weess 1 r. un peeliff. 75 l.

A h d i t a j s.

Celshemmes sinnaas. No Rihgas: pahr slittu seemas-zeku un pahr Turku un Greeku strihdi. No Kreewu semmes: pahr lauschu floblahm Dstaschlowas aprinti.

Ahrsemmes sinnaas. No Berlines: tabda starpiba Bruhscheem ar Ghschreikem. No Parishes: lä jittreiseja Spanijas lehmenee te dshwo. No Franzijas: lo pahwestneeki raksta pahr to nahlamu tonjiti. No Englandes: Dshefferfon Dahwis te atreisojis. No Turku semmes: jultans fatasijahs us karra prett Greekeem.

Jittas jaunas sinnaas. No Keegelmuischas: nelaine zaur allas ratshanu. — Jaunolahs sinnaas.

Mahjas weesa tridspad'imitais gads. Behteris un Eschaulste. 1833ta gadda „Mahjas weesa“ atwaddishanahs. — Peelittama: Wiblestiba tee stipra lä nahwe. Preelsh mahju buhshanas. Smeelku stahjini.

Celshemmes sinnaas.

No Rihgas. Seemas-fwehtli mums peenahfuschki bes seemas zekta un semmju taubihm gruhhta attischana us pilsehtu, jo tee fuhdsahs, ka tablat us semmehm, Widsemmé, effoht sneega deesgan un seemas zekschs ittin labh. No Kreewu semmes raksta, ka ap Drelli til dauds sneega fasnidsis, ka zittä weeta dselsu-zekta rinda newarrejuse zauri tikt un waijadschis atpakkat greestees. Us Moskawas un Kurskas dselsu-zekta zaur sneega putteneem diwas mantu rindas fashrehjuschahs kophä, fur weens rindas-waddons gallu dabhujis un diwi tikfuschki eewainoti.

Ahrsemneeku awisehm leelais darbs un leela runnaschana pahr to Greeku- un Turku strihdi. Teem ihpaschi pahr to leels brihnumms, ka Amerikas brihwalstes stahwoht us Greeku pussi un tahs Turkeem nelahdu taisnibu nedohdohdoht. Pirmais darbs tas jau bijis, ka, kad Turku waldischana Greeku pawalstneekem pawehlejuse wisseem no Turku walsts

aiseet un Greeku wehstneeks no Konstantinopeles aishgahjis, un kad wissi zitti wehstneeki leegufshees Greeku pawalstneekus aishstahweht, tad Seemet-Amerikanee-schu wehstneeks apnehmees Greekus aishstahweht. Par eefahfumu tuhlin to isdarrijis, ka Turku waldischana, kas to aiseeschanas terminu Greekeem bij nosazijuse us 2 neddetahm, taggad to atzehla us 5 neddetahm. Te nu ahrsemneekem pahr to brihnumms, ka Amerikanee-schi cejazotees Giropeeschu strihdes un tabeht gan tee arr effoht agral tiblojuschi weetu preeksch fawas flottes dabhuht Widdus-juhra. Wiini arr to dohma, ka Kreewu-semmes waldischana tahs semmes, kas tai bij Amerikas seemelt, Amerikanee-scheem pahrdohdama, gan buhshoht ar teem notaisijuse, ka lai tee nahf palihgä, ja Kreewu-semmei kahdu reis palihdsibas waijadschu un par to Kreewu-semme apnehmusehs gahdaht, ka lai Amerikanee-schi flottes-stahfionu Widdus-juhra warretu eemantohht, kam Englande arween pretti stahwoht. Tä tad rahdahs, ka Turku aishstahwetajeem teel bailes no Amerikas warrenahs flottes un ka tee weenreis pastahwigi arr nepaleek Giropeeschu heedribä, kas wiinu rehkinu daudfreis warretu fajaukt.

No Kreewu semmes. Dstaschlowas aprinka waldischana bij eezehlfuse kommissioni, kas lai pahrspreesch pahr lauschu floblahm; schinni kommissioné bij muischneeki, karra- un teesu-kungi un diwi semneeki par spreedejeem. Muischneeki un teefas-kungti spreeda, ka tabeht, ka aprinka waldischanai ne-effoht nelahdas naubas, waijadschshoht lauschu floblas at-

stahst jeb pamasinacht tà, ka til kahdas feschas ween lai preeksch wiffa aprinka paleekoht. Scho spreedumu kommissionone jau taifijahs apstiprinacht, bet nepaspehja; jo abbi tee semneeki, kas gan paschi lasficht un raksticht nemacht, nehmahs floblas aisstabweht. Weens no teem drohfschs un prahstigs wihrs buhdams, nehmahs teem lungeem peerahdiht, ka mahziba semneekem effoht ta waijadfigata leeta, waijadfigata ne tà zetti un dokteri un t. pr. Tas wehl fazzija tà: „Es schè esmu 5000 wihru wahrda un jums waijag sinnacht, ka, kad floblas eetaisfim, tad tee semneeki buhs meerà; bet ja to nedarrifim, tad tee buhs fauni. Mehsh neto netaupifim, fo spehsim, kad til famos behrnus warram mahzibt lassicht un raksticht.“ — Dfird, kreises walbifchana preeksch katras floblas effoht wehlejuse 100 rubtus un semneeki no famos puffes arr tikpat dauds peedewuschi flacht, tà, ka preeksch tahm 18 floblahm, kas tai kreisè irr, irr 3600 rubli naudas nosazziti.

Uhrsemmes sinuas.

No Berlins raksta, ka Ehtstreikeschi jo deenas jo nifnaki paleekoht us Bruhscheem; Schis eenaidsh, ka leekahs, til zaur leekahm muldeschanahm iszehlees, fo weens no ohtra daudsinaja pa awifehm un tas warr heidscht palikt par ihstu eenaidu. Ne pa welti arr Ehtstreiki 800,000 farra-wihrus teizahs fahrahjusechi, lur pretti Bruhschi tohs apfmeij, teikdami, ka 800,000 teem gan effoht grahamatà, bet newis kasarmes. Sinnams, ka Napoleo-nam buhtu leelais preeks, kad schee nahburgi atkal eetu lohpa, — winsch tad laifam melletu eemeflu, ka gabstees Rein-uppes semmes eekschà. Nu, Ehtstreiki gan wehl nebuhs aismirfuschchi, fo 1866tà gad-dà dabbuja.

No Parishes. Spaneeschu wezza kehnienee Isabella ar famu dehtu to krohna-prinzi dshwo Parishè pa augstu un Franzuschu keiseri tohs usnemm un apzeent ar leelu gohdu. Keisera dehts kehnienees dehtlam us seemas-fwehtkeem fuhitija dahrgu fwehtku-dahwanu un Spanias prinzis dewahs us keisera pilli, keisera dehtlam dahwanu nest no famos puffes. Abbi diwi tee lohpa 3 reis pa neddeku eijoht jahschanu mahzitees ihpashà jachtneeku floblà. Wehl tas japeeminn, ka kehnienee Isabella Franzijas keisera familiju apmekledama, walfajuse masu krohni us galwas, ar to laifam jo flaidri gribbedama parahdiht, ka effoht kehnienee. — Sinnams, ka winna wehl arween turr' zerribu, kahd'reis fawà gohda-frehflà atpaffak tilt; — bet, tà taggad dšird, tad jau dauds zitti arr' pehz ta pascha gohda-frehfla tiklo. Tee tà nosaukti Karlisti tiklo famu Kahrlit, fo nosaufuschchi par to VIIto, us trohna sehndinacht un tas us to gaidoht ween. Tad wehl erzogs Montpensier, Antons v. Orleans, kehnienees Isabellas schwahgars, un nu pehdigi wehl ohtris schwahgars, winnas laulata drauga brahlis, infants (prinzis) Heinrich Burbon; tee wiffi gluschchi lehnà garrà luhlo

Spaneescheem palabbinates un apfoblahs buht tai pagaidu-waldbifchana padewigi, lai til wehloht winneem fawà mihtà tehw'semmè nomestees, wianni buhschoht tàpat tà wiffi zilwefti, walstei kalpoht. Bet Spaneeschi to gan sinn, ka, kad wianni atkal buhtu tà Spanija, tad winnu wehleschanahs arr paliktu zittada un tadeht tee mas us winnu apfoblifchanahm flaufotees.

No Franzijos raksta, ka tas konzils, jeb bifkapu fanablfchana Rohmà, buhschoht protestantu tizzibai gallu darriht. Itt ehrmigi ta awife stahsta, ka protestantu tizziba effoht taggad us pehdejahm ziffahm. Tas effoht til flaidra pateesiba, ka ir paschi tee sektu (leelu tizzibu) waddont to wairs newarroht flehpt. Protestantu tizziba til wehl pee kahdeem usturrotees, zaur to kristigas pateesibas ferdi, fo ta effoht lohpufe, bet leelata dakka protestantu to wairs neturroht par riktigu. — — War ne ilgu laiku wifs pahrwehtifchotees. Tee prahstige — un tahdu effoht dauds stary protestanteem — buhschoht bailigi atkahptees no ta besdibbina un greestees pee pateesibas atpaffak. Kattoku tizziba uswarreschoht wiffas Luttern un Kalwinu waldbifchanas, tà jau dauds zittas effoht uswarrejuse tà, ka til tee wahrdi ween effoht useetami pasfaules stahstos. Wasnizai arween buhschoht eenaidneeki buht, tapehz ka arween effoht flittas eerafchas, bet protestanti wairs nebuhschoht. Bihnischanahs iszelschotees stary to kristigu pateesibu un tahm beedrotahm laizigi gudrahm waldbifchanahm. Mubfu laiki tahdas tizzibu kahrtas (seltes) ne-eeredsoht. Ta nahkama leela konzile jeb fanablfchana no fw. Pehtera puffes — tà winni itt drohfschi un no firdsdbibbina tizzocht — buhschoht leelu pahrwehtifchana isdarriht un tad buhschoht meers nolaisstees us teem zilwefeem, kam gribbeschana effoht labba un flaidra. — Tà ta franzija pahwestneeku awife stahsta un zerre, itt ka ta jau ar paschu fw. Pehteri lohpa sinnatohs. Uhdsh to konzili gan drihs weffels gads wehl jagaida.

No Englandes. Amerikas wehrgu-walstneeku zittreises presidente Dschefferson Dahwis ar famu familiju atreisojis paschà Londonè, fur daschas deenas palifchoht un tad famos weffelibas deht reifchoht us Franzijas deen'widdus puffi. Brihnumsgan, tà Amerikaneeschchi darra! Tahdam wihrum, fo paschi par til leelu fauna-darritaju apfuhdsejuschchi, tee lauj walfigi apfahrt reifoch, lai gan wehl to gribb teefacht.

No Turku semmes raksta, ka Turku waldbifchana nebuht nemittejotees, Greeku pawalstneekus, weffelas familijas no Adrianopeles dšicht prohjam un nemas nellaufocht ahsemnju wehstneekus, ka tee padohmu dohd, lai jel tà nedarroht. Tapat ta arri negribb famu admirali Hobbart Paschu ar winna farra-luggeem no Greeku juhbras faukt abrà. Sultans 50,000 biffetneekus fauzis atpaffak deenestà un zerre ka, Greeku semmes wehstneeku nepeenemfchoht

ta' konferenze, to ta eereschoht Pa-rihsē un pagehr zeeschi; i lai dibbina us tahm peezahm winahm. — Sultans taggad usstahjohht kehniam un Tunis waldneekam, lai ggad dohdohht wairaf farra-wihrus, mnahst. No-taifihst irr, ka Egipteshd 6000 un Tunis Beijam 4000 wltans pagehr no wize-kehnia 15,000,000. Wize-kehniash jau effohht an doht, bet tohs farra-wihrus arri geem pahwest un farra-laika diwus bis Turku flot-tet palihgā doht. Tunl dingejotees par to farra-wihru alku. Schohs farra-wihrus sultans tandijas fallā un sawus paschus saltas zittur rai-dihht. Ar to sultans arreni winsch schoreis apnehmees Greek eet. — Lai-kam gribbetu Greekeem u masu sem-miti atnemt, neapdohmisch 400 gad-deem Turki ar leelu nexru Konstan-tinopeli un wissu to senaehmuschi un ka Greekeem pehz teefaat to atnemt atpallat.

Bittas ja

No Keegelmuisch. Nefenn tē leela nelaimē notikluse, ni kahdā sche-jenes mahjā rakka alku. ember, pulst. 4 wakkara weens, kas hdus 23 libbs 24 gaddus wezs, ar les affis dsiiki bij razzis, bet til 3 ites un tahs paschas til tā wakkigi eu paschā tai azzumirlli, kad winsch ugschu kahpt, stuttes un semmes faga wirfū. Pa nakti pagasta = waldischuggu = teefai sinu pah schō nelaim un bruggu-teefa pawehleja to apbet. Wehl tai paschā wakkara tillā 1 pastelleti un ar masu gaismian ohtsahla darbu. Bet tas darbs bija gru lohka stuttes bij fakrituschas zitta pōhtru beenu, kas bija festdeena, tillarahneeki, lai darbu warretu pasteigt. 1 bij 3½ pehdas rakfuschy un pawohka gabbalu isnehmuschi, kad dsirdehena nahloht, kas israhdija, ka nelaimws, lai gan jau 2 deenas un naktises. Ar gau-dodamu balfi winsch swinsch stary lohkeem un semmi tā eka newarroht weenu lohzellī pakustinawisseem speh-keem peespeedahs, to nel Bet nu arri bij tas bailigais brihdioneekem 1½ pehdas dsiiki tas nelais waidebams un augschā wakkiga semzumirlli war-reja gabstees wirfū. Schweszes gaischuma is kahda zaurunahs ta nelai-miga galwas matti, bepallila kluffu

un neatbilbeja wairs. Strahdneekem nu usgabja tahdas isbailes, ka tee wiffi isbehga abrà. Wehl trihs duhschigi wihri eedrohschinajahs strahdaht; bet til to bij eesahlfuschy, tad jau semme sahla brukt lohpa. Pa garro treppi tee issteidsahs abrà, un til to tas bij notizzis, tad semmes no wiffahm puffedm fakritta eesch. Bailigs kleeedseens no wiffaem at-flanneja wakkara kluffumā. Swehtdeen pehz pufs-deenas pulsten 3 to israkka nomirruschu.

Jaunokahs sinas.

No Wehterburgas. 20. Dezbr. Telegrafa sinas stahsta, ka Greeku wakkige farra-wihri ar Turku pulkeem jau reisu reisahm effohht istahmuschees, un Greeki Turkus effohht winnejuschi.

— 20. Dezbr. Greeki jaw eesahlfuschy no Turzijas us Ddessa pahreet, jo no Konstantinopeles jau 60 zilweli Ddessa atnahlfuschy.

No Brisseles. Belgeeschu trehna-prinzis wehl ar-ween flims; dakteri atkal winnu greejuschi un tas isde-wees labbi.

No Sarlingenes. zittreisejā Hannoveres waltē, sinna nahluse, ka tas kuggis „Wiktoria,” to kapteins S. Schulz waddijis un kas ar lohkeem lahdehts, 17tā Nowbr. no Nih-gas isbrauzis us Ibru-semmi eedams, effohht tur ohtā ee-wefts, jo atrasts us juhru no landihm atstahst.

No Wihnes. Konferenze Turku un Greeku stribdina deht 9tā Janwar Parihse eesahlfachotees. Greeku semmes weetā tur buhschoht winnas wehstneeks, kas Parihse. See-mef-Amerika sawam wehstneekam usdewuse, Greeku semmi spehzigy aisstahweht. Franzijas wezzakais ministers La-walette schinnit konferenze buhschoht par presidenti. Kon-ferenze buhschoht dibbinata us sultana pagehreschanahm, ka Englande, Franzija us Austrija to nofazzijuschas.

No Parihses. (2. Janw. 21. Dez.) Keisers Napo-leons jaunā gaddā, kad zittu waltu wehstneeki fagahjuschi tam laimi wehleht, effohht tā runnais: „Es Sum, lungi, pateizohs par Nuhfu laimes wehlechanahm. Man leels preeks, Sum to apleezinahht, ka faderribas gars walda pahr wiffahm Giropas waldischahanahm; jo til to kahds stribdis tur parahdahs, tad tuhlin wiffi saweenojahs, lee-lafu libbēli nowehrsi. Es zerru, ka schinnit eesahltā gaddā tāpat ka tai pagahjuschā, wiffas stribdes warrehs islihdsi-nahht ar labbu un tahs faites paliks stiprakas, kas wissu appaismotu pasauli saweenw.“

No Madrides. Malagas fallā dumpineeki fagehlu-schees un weenā pilsehtas dalkā few flankes taifjuschi; bet waldischana tohs pahrwarrejuse.

No Konstantinopeles. Kreemu telegrafam sinnohts, ka Turku waldischana wehl arween Greeku pawalsneekus raidohht no Adrianopeles abrà un ne to zittu waltu wehst-neeki nespehjoht to pahrrunnahht, lai tā nedarra.

No Australijas rakka, ka Jaun-juhras fallā (Neu-Seeland) Maori breefmigus warras-darbus pastrahdajuschy, jo notahmuschi 50 Giropeschus libbs ar winnu famili-jahm. Waldischana nespehjuse tohs sawaldihht.

Wahjas weefa trihs pad' smitois gods.

Ar schehliga Deewa palihgu Wahjas weefis at-kal stahw us gadda rohbeschahm un no firds pateiz papreeksch Tam debbes-Teiwam, kas to usturrejis un til schehligi waddijis, ka arri scho gaddu meerā warrejis laimigi pabeigt. Tad pateiz saweem mihs-keem lohpejeem, maifes- un ruhmes- dewejeem, kas ar winnu zeetuschees un pazeetuschees tāpat labbā

lâ arri faunâ deenâ. Schis gads, sinnam, mums naw wis bijis bes faweem preekem un arri bes sawahm behdahm. To labbu meh's pehz sawas zilwezigas dabbas drihs aismirstam, bet to faunu, to weenumehr peeminnam, tapehz, la tas sahpes darrijis un daschureis dsittas rehtas pee mums atstahjis. Rahds schis gads bijis muhsu semmitem, to gan wehl newajadseh's peeminneht un kahdas rehtas tas mums atstahjis, to — sahpgigi wehl juhtam. Tihrumi mas padewuschi, — lohpinî iskrittuschi, — tâ daschs namma = tehws waimanna un nesinn, lur nemt, ar fo sawas wajadfibas segt un sawu tihrumu pildih. Schis sahpes applahpe wiffus tohs preekus, fo laikam arri pa starpahm effam peedsihwojuschi, jo tee irr pagahjuschi, bet tahs behdas — tahs pawadda wehl jaunâ gaddâ eefschâ. Tomehr, ja to ween apsinnamees, la tas Deewa darbs ween un la muhsu spehâ tas naw bijis, to no sewis nowehrst, tad nesissim to pazeetigi, kas mums par pahmahjischanu ussitts. Gan tas Tehws, kas mums to usfuhijis, pats atkal atræms un sinnahs jo gudri un jo labbi muhsu wainas dseedeht.

Abbus schohs pagahjuschu gaddus 1867 un 1868 fauzam par gruh'teem gaddeem; 1867 bij auffs un flapisch, tomehr tas wehl tif leelu truhkumu nedarrija, fâ schis patlabban pabeigtais 1868tais gads ar sawu faufumu un karstumu. Bet paldees Deewam, abbi schee gaddi nu irr pallakâ palikluschi, lai gan tadeht wehl naw beiguschahs tahs laites, fo tee mums darrijuschi. Tomehr nu zerream, la tas nahlams gads 1869tais buhs no Deewa swehtih's gads, kas tahs wainas warrehs dseedeht. Raut mihltais Deews to dohtu, la meh's sawâ zerribâ nebuhtum wihluschees!

Kad semnju laudihm plauschana isdohdahs flitta, tad pilssehtneekem jazeesch libds tahs paschas behdas un tas pats truhkums. Bif tuhstoschu tē naw to roh'pelau, kas masu algu pelna un kam tomehr labba faimite, fo usturreht. Bif tē tadeht nekriht kahrdinashanâ un walgâ, jo tē wairak to kahrdinashonas awotu un samaitashanas pekku, nekâ zittur. Bif tē ildeenahs nebirst affaru un zil tē ne nopuh'schahs waimanadami, fo blehdigas roh'as apbehdinajuschas! Raut gan tas tē naw nelahda jauna leeta, tomehr schahdâ gruh'tâ gaddâ tas jo beesafi un smaggaki sajuhtams.

Mihlî lassitaji un ralfstitaji, atstahsim pallak tahs leetas, kas notikluschas un ar jaunu zerribu flattifimees us preekschu, us tahm deenahm, kas nahlmas un fo warr buht tas debbes-Tehws wehl mums grihb list peedsihwoht. Mihlî Latweeschu tauta, Widsemmes un Kurssemmes behrni! ne atstahsim — tad arri kahd'reis gruh'tali klahjahs — to labbu zettu, fo effam usfahluschi: pehz gaismas un atsih'schahs dsih'tees! Bet pee schâ darba nekad ne aismirstsim to, la Deewa bih'jashana irr tas ihstais gudribas uu labklah'schahs pamats! Jo fo palihds

wiffa gudriba, wiffa sinna'schana un labklah'schana, fo us zittabu wihsi sch'keetahs sagrahbuschi un kas gan kahdu brihdi leekahs fmaidoh't, bet jo ahtri kriht un pasuhd, fâ jau pa laikam tahds buhwejum's, kas dibbinah's us tekkoschahm faufahm smillihm. Schinnis laikos itt ihpaschi to kahrdinashanu irr pah'r daubj un kam ween naw azzis gaismotas ar to ihsto gaischumu, tas drihs aisslihd pa to zettu us leiju, no kurreen' gruh'ta atpalfattitschana. Tadeht lai katris turr sawas azzis atwehtas un lai peeluhlo labbi, kahdam mehrkim winsch pallak dsennahs.

No wezza gadda iseedami, effam eeradduschi, sawas azzis druszin pamest us to pagahjuschu gaddu un wianna notikfumeem, lai warram sinnaht, kahdas juhtis effam, wezzu gaddu atstahdami un lai tee notikfumi, pah'r fo jaunâ gaddâ schinnis lappâs lassim, buhtu labbal saprohtami. Sinnam, itt wiffu tē ihfumâ jau newarressim wis peeminneht, bet taf, fâ falka, pawir'schus, to wairak wehrâ leekamu, no la zerream, la tas us preekschu warrehs derreht. Plaschali un flaidraki wiffas tahs sinnas jau atroh'dam schâ gadda gahjumâ, ja grihbam ween to usmelleht.

Muhsu leelâ Kreewu walstē schinnî gaddâ arri deesgan wehrâ leekamas leetas notikluschas, fo wiffu ne buht nespehjam peeminneht. Tas leelais truhkums un hads, kas iszehlahs Binna-semme un Iggaunds, augstai waldischanai deesgan behdas un ruhpes padarrija; tadeht ar leelu steigschanu eezehla apgahdashanas komissioni, kam pascha augsta Keisera namma peederrigi bij par preekschneekem, kas baggatas dahwanas sakrahja teem truhkumu zeesdameem par labbu. Arri zitti lungi un laudis, fâ arri muhsu Latweeschu eetaisija beedribas un ar pilnu rohlu metta sawas dahwanas, lai truhkumu un behdas tuwakeem warretu remdeht. Deews scho krittigu mihlestibas darbu baggati swehtija un Binna-semme schogadd' lautineem arri dewa swehtigu plauschana. Augstajam Keiseram schinnî gaddâ arr irr isdewe'es Bucharus ar lehnprah'tibu uswarreht un par pateizigeem draugeem padarriht, fâ, la teem wajadseja atsiht, la muhsu Keisers nekahro wis jaunahs semmes eemantoh't, bet faderribu un labbu fatil'schana ar kaimiku walstehm. Muhsu augsta Keisera nammu Deews eepreezinaja ar to, la augstu Krohnamantineeku apdahwinaja ar jaunu Leel'ststu. Augstais Deews Keiseram arri nogreesa ruhktu bikkari, la mihlî dehlu, Leel'ststu Alekseju schehligi no nahwes isglahba, kad poh'stâ gahja tas fuggis „Aleksander Newski.“ Tad wehl Keisers ar schehligu firdi un laipnu padohmu isgahdaja, la Ciropas waldeekst sawus meetneekus atstelleja, kas lohpa nospreeda, fâ us preekschu buhs atmeht karrâ tahdas lohdes jeb bumbas, kas bes wajadfibas leelas moh'as darra teem, kam tahs trahpa. Starp teem daubj un daschadeem listkumeem, fo augsta waldischana saweem pawalstneekem par aplaimoschanu islaiduse, arri tas wehrâ

leekams, ka atswabbinaja to ispirffchanohs no rekruscheem, fur papreefch bij jamakfa 1000 rubki, bet taggad nu tikfai 570 rubki ween un isdewa ih-pafchus likkumus par refrufchu weetneekeem. — Zif dselsu-zekku schinnî gaddâ naw palikkufchi gattawi un zil naw atkal eefakli buhweht, kas warren leels labbums neween paschai waldischanat, bet arri un ihpaschi pawalstneekeem. Arri to fenn jau daudfinatu un gaiditu dselsu-zekku no Nibgas us Selgawu schinnî gaddâ fagaidijam gattawu un paleekam tai zerribâ, ka us preefchu scho zekku wehl tablak wilks. Kad nu wehl wehrâ leekam, zil pahr tauschu apgaisfmoschanu un labklahfchanu teel gahdachts ar derigeem raksteem, skohlu zelschanahm un atkal ar grunts pahrdohfchanu, tad gan jafakfa, ka muhsu laikôs wifs ar milfu-sohleem eet us preefchu. Mums tik atleel ta wehleschanahs: kaut Deems muhsu Keisera walsti arri us preefchu usturretu pee meera ka schinnî gaddâ un ka mehs paschi arween paliktu paklaufigi sawas waldischanas likkumeem un neastah-tohs no ta zekfa, kas pee ihsta meera un labklahfchanas wadda.

Wahzsemme. Bruhschi sawu pawairotu walsti jo deenas labbati aplohpj un stiprina ar jauneem likkurzeem un eetaifschanahm un kâ rahdachs, tad ne dohma, no Seemeta Schleswigas Dahneem atdohht to daku, kurras pawalstneeki wairak Dahni ween. Bruhschi arr teem no waldischanas atstahdinateem walbineekeem, Hannoveres wezzam kehniham un Hessu kurfirstam winnu mantas, kas Bruhschu rohtâ, aisikhlahjufchi tapehz, ka tee peeminni wezzi walbineeki dumpigâ prahâ wehl arween tiklojohht sawu wezzu warru dabbuht atpakkat un laudis sfubbinajohht dumpi zelt prett Bruhscheem. Bruhschi un tahs zittas walstes, kas lohpâ sabebrojuhchahs seemeeta-walstu beedribâ, rahdachs lohpâ labbi fateelohht; tik ween tahs deenwidneeku walstes wehl newarr kluht weenâ prahâ, pilnigi schahm peebeedrotees klacht. — Chstretku walstê arr stipri ween teel strahdachts, lai gan netruhst eenaidneeku, kas to atkal gribb farihdiht ar Bruhscheem. Winni schinnî gaddâ pahwesta konfordatu (jeb kontrakti) tik tahp atmettufchi, ka isdewufchi tizzibas brihwibu un jaunus skohlas un laulibas-likkumus, kas kattoku bisfapeem atnemm to leelu warru, ar to tee spaidija zittus pawalstneekus, kas nepeederreja pee winnu tizzibas. Waldifchana zihthas un gribb labprahht wifschahm sawahm pawalstneeku tautahm fagahdacht likkumus, ar to tee pilnâ meerâ warretu dsihwoht, bet tee ne kâ wehl naw apmeerinajami. Deems ween sinn, kad wiffa ta walsts meeriga paliks.

Italija arri wehl naw pee ihsta meera tillufe, jo winnas pawalstneeki arween wehl kahro itt wiffu Italiju sem weenas waldischanas dabbuht. Atschirta no tahs wehl irr pahwesta walsts un kaut gan Italeefchi to drihs warretu dabbuht par sawu, tomehr Franzija to newehle un ar sawu palihdsibu

nemittahs pahwestu aisstahweht. Pats pahwests arr nestahw meerâ, bet eedohmadams wiffu pasault dabbuht sem sawas garrigas warras un wiffas zittas tizzibas isnihdeht, nospreedis nahfokchâ gaddâ Stâ Dezember leelu bislapu un preesteru fa-eefchanu jeb konzili turreht, us to arri aizinajis zittu tizzibu augstalohs waddonus, teem jau eepreefch peekohdinadams, ka nu effohht peenahzis tas laik, kad wiffseem waijagohht mestees un peederreht pee weena gannama pulka — pee kattoku tizzibas. Kas winnam us to atbildehts, to jau sinnam.

Dahnu semmê nelas ihpaschi wehrâ leekams naw notizzis. Tik to warram peeminneht, ka kehnihsch un kehniene schogadd' bij Behterburgâ, augsto Krohna-mantineeku ar winna familiju apmelleht. Ka Dahni arween Bruhschus usbild pahr to apfoklito Schleswigas semmi, tas jau lehti prohtams.

Pahr Sweedru semmi tik tas wehrâ leekams, ka tur laudis jo wairak fahloht dsihtees pehz skohlahm.

Franzija. Franzija schinnî gaddâ nelahdus leelus darbus naw pastrahdajufe. Tadeht tur tee jaunu wehstu kahrigee pawalstneeki daschadi kihwejahs paschi un tik gudra Keisera Napoleona sawrafchana ween tohs kâ sawalda, ka eefschigs dumpis ne-iszektahs. Gan arr' ranga naggus peedurt schur un tur pee zittahm walstehm, bet nefur wehl naw atradduse derrigu eemeflu, tadeht warretu karru fahht.

Englande schogadd' gan masak schelofjufehs pahr saweem Kehneefcheem, bet tai zits striydis famâ starpâ. Irr zehluschees ministeri, kas gribb, ka Jhru semmei, fur wairak kattoki ween dsihwo, buhs nozelt tahs dohshanas, kas tai jadohht Angtu tizzibas basnijahm tapehz, ka schi arween tê par walbineegi, bet kas tomehr nefanahkotees ar pateefibu. Redschs, kas ar to isjuks. — Schinnî gaddâ Englandeeschi ar leelu naudas tehrinu to jau pehrnâ gaddâ eefahktu zekku us Abissiniju pabeidsa un tur Keisera Teodora waldischanu apgahsufchi un sawus zeetumneekus atswabbinajufchi, bes kahdas pelnas pahrnahza atpakkat mahjâ.

Spanija schogadd' leelu darbu isdarrijufe, tadeht ka wiffas partejas weenâ prahâ bij faderwuschahs lohpâ. Beepefchi iszehlahs leels dumpis un, bes kahdas affins-isleefchanas wezza, nepaneffama waldischana bij apgahsta un kehniene ar sawu familiju pahr walsts rohbeschahm aisbehgâ us Franziju. Gan warr dohmaht, ka kehniene sawu walsti wairs atpakkat nedabbuhs un gan japreezajahs arr, ka ta jauna pagaidu waldischana daudf labbus likkumus jau eezehlfufe, kas israhda, ka tautai weffels prahht, lai gan ilgi bijufe apspeesta. Kaut tik tai nu arr' us preefchu isdohhtohs, jaunu, derrigu waldischanu eezelt un ka schinnî leetâ parteju nefatizziba nefazeltu jaunu dumpi. Laime teem, ka no zittas pufses nelas nejaujahs winnu darrifchanas.

Greeku-semme. Greeku kehniham schogadd' pee dsimmis jauns prinzis, krohna-mantineels, pahr to

paualstneekt gauschi preezajahs un ihpaschi leelu zerribu us ta turr', tad to nofauza pehz pirmâ kristita Greeku keisera wahrda par Konstantinu. Kristischanas uhbeni preesch scha printschâ atwedda no Sor-dana uppes. — Pehz scheem preecem taggad Greeku semmei bahrgi behdu = mahloni speeschahs wirfû: Turku sultans pee winneem melle eemeslus us karra, prassidams tahdas leetas, lo Greeku waldischana nemas nespehî isdarriht, — lâ to paschâ schinnî laikâ wiffâs awises lassam. Sa zittahm Giropas waldischanahm ne-isdohfees to nemeera-ugguni glahbt, tad warr buht jaunâ gaddâ winnu starpâ iszelsees karschs.

Turku walsts, jebfchu gan patte us wahjahm kahjahm stahw, kahro maso Greeku walsti apgahst. Winnai tas nu prahâ eekrittis, la Greeku semme wainiga, la Kandija dumpis nenorimst, ta ar wiffu warru grihb tai krist wirfû un islaisch tahdas pawehleschanas, kas wiffeem zitteem walbineeem nepatihl. Lai gan ar leelu spehku taisahâ zittu pohstih, bet warr notikt, ka patte sawâ pohstâ eekreen. Numantija jau gandrihs lâ fwabbada waldischana, mas behda pahr sultana wirskundsibu.

Asija, lai gan leelaka pasaules datta, tomehr mas sinas mums dohd, tapehz, ka leelaka datta wehl tumfiba guff. Sapauâ schinnî gaddâ leels eefschigs dumpis iszehlees, kas to laizigu, jeb Tailuna waldischanu apgahsa. Bet nu taggadeja jeb Mikado waldischana ween atliffuse, newarr wis sawaldihht tahs leelahs dumposchanas, ar lo tee sawalligee spehzigee firfti prett waldischanu zehlfuschees. Râ Giropescheem tur tadeht flittaki klahjahs — to lehti warr sawrast. — Rihnas keisers nefenn leelu preeku isdaudsinajis, ka nu weenrei wiffi dumpineeki effohht uswarretti un aisdsihhti, bet ihsti to newarr tizzeht; jo leekahs, ka tee tiffai us zittu puffi aisgahjuschî, warr buht drihs atkal greefisees atpakkat. Zittadi tur wifs pa wezzam. Tâpat arri zittur Asia nefas jaunus un wehrâ leekams naw gabbijees.

Amerika. Amerikas sabedrotâs walstis tas leelais notiffums tas, ka par jaunu presidenti iswehlejuschi to jau fenn kahrotu generali Grantu, tam 4tâ Merz n. g. waldischana ja-eesah. Lik ta leelaka libbele, ka teem atkal karschs ar wezzeem Indeescheem. — Mexikâ Suarez atkal par presidentu walda un lai gan eefschigu dumpineeku un nemeera netruhlst, tomehr pamasam eet us preefchu. Deenwiddus walstis tee masee walbineeki nefad wehl naw meerigi, bet weenadi wehl trakko un plehschahs zits ar zittu.

Bezza Afrika, kas pa leelaku dattu melna un tumfscha sîhmeta us missiones landlahrti, arri nelahdas wehrâ leekamas sinas mums naw dewuse, weenigi missiones sinas, kas sinams, tâpat skann, lâ jau agrak, ka Deewa wahrda gaisma, lai gan pamasam, tomehr spehzigi sawu darbu strahda un us preefchu eet. — Abissinias walste no nikna keisera

Teodora atfwabbinata un no Giropescheem atstahda, taggad patte darbojahs ar fewi.

Australijas fallâs arr' wehl tumfiba kaujahs ar gaismu un Englandeescheem brihscheem karroschana ar tahm negantahm Maoru tautahm, kur, lâ rahdâs, abbeji wainigi. Englandes kolonisti nemm falleneeem eekohptu semmi nobst un schee par to melle pee winneem atreebtees.

Lai peeteel ar to, lo schè ihfumâ no wiffas pasaules effam peeminnejuschî. Tas pats masums sinu israhda, ka pasauke pilnigi naw atfimmuse Deewa prahtu. Urween wehl schelschanas un nihdeschanas zilweku starpâ tâpat tais leelôs pulkôs, lâ arri familijas. Tadeht jau gan redsams, ka jaunâ gaddâ meera sinas ween newarrestim doht, bet buhs arri lo stahstih pahr strihdehm un — laifam arri pahr karreem, laut gan Deewa sinâ wifs stahw un winsch wehl warr wiffu lohziht us labbu.

Beldsoht wehl greeschamees us saweem mihtheem palihgeem un lassitajeem. Rakstitajus firsnigi kuhdsam, arri jaunâ gaddâ muhs neastah, bet ar sawahm garra dahwanahm apdahwinah Mahjas weesi tâpat mihligi, lâ lihds schim to darrijuschî. Ar to katriis rakstitajs nekalspohs mums, bet Latweeschu tautai, kam Mahjas weesis tad tahs dahwanas peenesh klahnt un isdalla un ta alga buhs tautas pateiziba. Ar preeku to warram peeminneht, ka lihds ar tautas ftohlahm arri rakstitaji jo deenas wairojahs, kas sawas garra dahwanas negrihb wis likt appalsch pubra. Kad sehjeji wairojahs, tad wairojahs arri tihrams, kur to labbu fehllu seht, prohti jaunus awises, kas to derrigu fehllu grihb laifihht tautas firbi un winnas gaismu warroht. Tas wifs sîhmejahs us tautas selschanu. Tadeht irr wehlejama leeta, ka arri lassitaji ar latru deenu wairotahs un sawemtu to mantu, kas winneem teel sawneegta, un kas teem warr leeti derreht. Bet woi Latweeschu tauta kuhtra lassihht? To newarram wis sawziht, jo ar preeku eefam nomannijuschî, ka lassitaju skaitlis lihds schim arween gahjis wairumâ un til schis tufschs gabs pee ta wainigs, ka dascham, negrihboscham, schis preeks japeezesch. — Lassitaji, dohstim arr jaunâ gaddâ Sums, ar Deewu scheligu palihdsibu to, kas Sums buhs derrigs, jo garra mantu an ohts nefad nepaleek isfizzis. Râ jau agrak effam sawzijuschî, tâ sawkam ir taggad: „Schee laikî to pagehr, ka latram, kas grihb lâ prahda zilweks sawr sawauli eet, waijag laikâ-rakstus lassihht, lai nepaleek laikem pakkat, kas tam pascham ween buhtu par leelu flahdi!“ Kas pats nesinn to zekku, pa kurru laikâ-rakstus few sawahdâht, tas atraddihhs deesgan brahligas firdis, kas tam pee ta palihdschis un tee palihdsjetaji pelnihs neween winnu, bet arri muhsu firsnigu pateizibu.

Lai tad nu tee Latweeschu laikâ raksti „Mahjas weesis“, „Latweeschu awises“, „Draugs un Beedris“ un „Baltijas wehstneffis“ sawerrigi un mihligi sawu

zefu staiga, us to ween lufkodami, ka tantai peenefs derrigas sinnaas, mahzibas un pamahziſchanas, kas to warr waddiht pee gaismas un labllahſchanas. Un Deews tas Kungs lai tapat laffitajeem ka rakſtitajeem un wiſſeem zitteem puſchko to jaunu gaddu ar ſawu baggatu ſwehtibu un lai dohd ſawu Deewa meeru firdis un mahjäs!

A. Leitan, Mahjas weefa redaktehrs.

E. Plates, Mahjas weefa drikketajs.

Pehteris un Tſchaukſte.

Tſchaukſte. Ah, Pehter, woi tu arr' jau us plattſcha? Kä tad ſwehtus pahrlaidi? Es us temi gaidiju abbäs ſwehtu deenäs, bet neſagaidiju wis. Ka pee ſawa ſchwahgera ſchoreis nebiji brauzis, to es jau ſinnaju.

Pehteris. No baſnizas gahju teefſham mahjä un ſawä ligdä ween notuppeju. Deesgan preeſſch ſwehtkeem jau biju nopublejees ar to neſchanu, jo patz ſinni, ka zekka nebij, ar raggawahm wilkt. Tad wehl tee faſiſti ſahni arr wehl taggad ſahp, ka neſinnu, kas man no tabs wainas wehl izſelſees.

Tſchaukſte. Es arr pa mahjahm ween wairaf nobſihwoju, jo fo tad lihds iſeet us plazzi? Un fo tad ſwehtös us muhſu eelahm reds? Laudis ſkreij ka wehſſch — neſinn fur, zitti peedschruſchi ſtraipele no weenas eelas puffes us ohtru, —

Pehteris. Kluff' jel pahr tahdahm leetahm. Bet es tew fo zittu paſtaſtiſchu labbal: man gaddijahs puſſpubru miltu aiſneſt us eelu ahrrihgä. Tik fo tur biju pee ta ſchenka us ſtuhra, eeraugu ſemneeku, mattus plehſchoht un rohſas lauſchoht, kas ka traks waimanaja. Sautaju tam, kas notizzis? tas man atbild: të ſchenki man diwi jaun lungi usweddinajahs duhſi usminneht kahrtēs un nolikka 15 rubtus, fo es winneſchoht, ja usminneſchoht. Weegla pelna gan un es littu ſawus 15 rubtus pretti. Tikto tohs biju uslizzis, të manni jaunlungi panemm wiſſu naudu un pa durrihm ahrä. Gan nu dsennohs pallat, bet tee jau wehjä, fo nu lai darru bes naudas!

Tſchaukſte. La naw netahda jauna leeta. Zif daudſeem jau tä gaddijees, duhſi ſihmeht, auklinas wilkt un kahdas kaſtites usnemtees iſweſt us ſemehm, kas teem kulli gluſchi iſtibrija. Tahdas pelles, fur ſchahdi wiltineeki ſawu kohrteli turr, irr neween ahrrihgä, bet arri paſchä Rihgä un Telgawas ahrpilsſehtä. Zif daudſ jau apmahniti un to mehr zitti nepaleek gudraki. Lai tik klaufa ween tohs glummohs, nepaſiſtamohs kundſtaus.

Pehteris. Muhſu tirgus gan nu irr labbi uslohts un glihti iſtaſihts, bet tal wehl atleek daſcha leeta, kas zittadi wehlejama. Kapeh3 jel waldſchana pakauj teem traufu bohndeekeem ſawus pohdus, btohdus un kruhſites tik tah ahrpuſs bohdes kraut, ka tabs kaudihm irr zekä? Kad nu gaddahs tahda kauſchu

ſpeeſchanahs, ka preeſſch ſwehtkeem, zif lehti tad gaddahs, ka kahdam garram eedamam ſwahru ſtuhris aiſkerrahs un pohdiſch woi kruhſite pladauks! Wai tu redſi, kas tad par lehrumu! Tad par lufku ſilfna jamakfa, un tad tas wehl peefeenahs pee kahda ſemneeka, tad tu ſinni, ka tuhlin gattaws us polizeju weſt. Kalabb tee bohndeeke neleek ſehtu apkahrt ſawahm prezzehm?

Tſchaukſte. Waldſchana jau newarr wiſſu labbu us weenreis iſdarriht! Labs nahk ar gai — ahrē, kas tur, fo tas polizejas ſaldats to jaunlungu tä rauſta?

Pehteris. Laikam garram eijoht newiſtoht winna nofalluſe rohka ſiltumu melledama, eſtrehjuſe tur tai dahmai ſeſchä, fur ahrä welkoht portmanaja buhs peelippuſe kahrt.

Tſchaukſte. Ut tu neapdohmigs zilweks! woi ſawas plikkas rohſas labbal newarreji eebahſt ſawu biſſchu ſeſchä, tad tahda kibbele negadditohs!

Pehteris. Klaus', ja ſchinni gaddä warr buht wairs neſateekamees, tad tew wehleju preezigu jaunu gaddu ſagaidiht un peedsihwoht labbu pelnas laifu.

Tſchaukſte. No firds tewim to wehlu dubbulti. Bet jauna gadda deenä tewis gaidiſchu, woi dsirdi? Ar Deewu!

1868to gadda „Mahjas weefa“ atiwaddiſchanahs.

„Nu Jums „ar Deewu,“ mihti rakſtitaji,
Kas daichu rakſtu mannim ſueegufchi,
Kas Juhš, ka Latwju tautas zeenitaji,
Ne-eſſeet labbas mahzib's leegufchi.

Jums arr, „ar Deewu,“ mihti laffitaji,
Kas man pee ſewim ee-eet wehlejat;
Fo jaunu dsirdeht bijat kahrotaji,
Un man' ka mihtu weeſt usnehmät.

„Ar Deewu,“ teefas-kungi, waldineeki,
Jums wehlu gudru ſird' un ſapraſchan',
Fo laudis waldiht naw wis kahdi neeki,
— To darreet wehl ar Deewa-bihjaſchan'.

„Ar Deewu,“ mihti namma-turretaji,
Jums gruhti ſchogadd' nammu uſturreht;
Bet nenofumſteet, lai gan eet itt wahjt,
Deews wiſſäs leetäs ſinnahs gan paſpeht.

„Ar Deewu,“ wezzaki, lai Deews Jums palihdi
Lohs behrnus audſeht Tam par patikſchan'.
Bet ja teem labbas mahzibas ween nelihdi,
Tad netaupeet wis — rihtſtes arriſan.

Jums, ja uneki, es ſalku arr „ar Deewu,“
Us preeſſchu gohdam dsihwojeet jel katru deen';
Tad wehlu — meitai tift par kreetnu ſewu,
Par labbu wihru puſim, — no firds ween.

„Ar Deewu,“ firmgalwji un wahjineeki,
Jums wiſſeem wehlu weeglu ſtundinu,
Lai Deews Juhš nemm pee ſew, fur iſti preeki,
— Geſſch ſawu jauku debbeſs walſtibu. A. N-ſch.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

Sluddinafchanas.

Zehfu kreife Abreißchu bosniz-as draufse Rah-
mula muifchas walste irr eezhufchi wenu re-
kruschu-beedribu, fur wehl taggad tohp no chr-
walstehm beedri peenemti, furi turpat drihsuna
lai usdohdohs. 2

Rahmula muifcha walste teefa 14ta Dezbr. 1868.

Walste wezz: J. Seeding.

Schriber: J. Dhsoling.

[N 365.]

Lasdohnes mahzitai muifchas

walste rekruschu ispielfchanas beedriba usazina
jannus puifchu, furri no 18 lites 23 gaduus
wezz, — lai drihsuna — wisfwehlfakais lites
1. Februar 1869 pee beedribas waldifchanas
ar pilnigahm attaischanas simehm meldejas.

Lasdohnes mahzitai muifcha, 16ta Dezember
1868. 2

Preefschnecks: M. Medden.

No Spahra muifchas walste-waldifchana (Zehfu
kreife un Abreißchu basniz-as draufse) tohp jaur
fcho sinnamas darrihts, ka schi waldifchana lites
ar walste pahpofibu rekruschu-ispielfchanas-bee-
dribu eeta sjuze, fur puifchi, kas lohfefchanas-
klasse schaw, usazinat, ceht Mahtakas sinnas
fah peceittees.

Spahra muifcha 19ta Dezbr. 1868.

Walste-waldifchanas wahrd: 2

Walste-wezzakais: J. Egehn.

Schriber: C. Canney.

[N 126.]

Zaur fchu tohp wisseem pee Maistum pagastes
Rihgas-Walmeeras kreife, Straupes basniz-as drau-
fse peederigeem un pima rekruschu klasse schaw-
wedameem puifcheem sinnamas darrihts, ka ta loh-
fchu-wilfchana Maistum muifcha buhs 7ta Jan-
war 1869. Fur tad minnetä deenä pulstun 8
no rihta bes tekruschibas wisseem waljaga Maht
bucht un jawas krusimmas simehm peenest.

Maistum pagasta waldifchana 21ta Dezbr. 1868.

Pagasta wezzakais: S. Sirne.

Pagasta schriber: J. Rosenbergl.

Usazinafchana.

Zehfu kreife un Zeswaines basa, draud. Zes-
waines pilsm. walste waldifchana irr ar draud.
teefas leelunga pakauschunu weenu beedribu re-
taifhuf, fur puifcheem, kas 1ma klasse pee loh-
fchanas nakt 4 rubli, un ohtas klasse puif-
cheem lit 3 rubl. no gabda jaemakia. No
fchahs naudas paleek beedribas labdei deht ka-
pitala waldifchanas 20 rubl no latra finta un
to jittu naudu dabbuhs tee deenest eedami re-
kruschu pa dakai lites. — Ja nu papilnam puifchu
no 1mas klasse gaddeem schi peenakhtu, tad
dabbuhs tee deenest eedami latris tabous 50
rublus lites, heb arri ja buhs esfehjams is-
pirtes. — Ohtai klasse ja tit leelata dohfchana
nebuhtu, nebuhs labdi 4 gaddi jalohje. — Scho
lai leel wehra kam us tam luste irr. — Zes-
wainé 23ta Dezember 1868. 3

Walste wezzakais: Jahn Sinnul.

Schriber: F. Collang.

[N 256.]

Mahju = pahrdohfchana.

Appafsch-rakstittas barra sinnamu ta tai 15.
Januar 1869. a. Ehrberges (Caubes) muifchas
Kenga-mahjas pee Schripiles wirspils-teefas,
Zehfabstattes pilsehtä wairakfchittajem pahrdohs.
Zuwatas sinnas warr dabbuht Schripiles wir-
pils-teefas tanzeleja, Jelgawä pee baron Franz
v. Gahn, Paites-eelä Nr. 17., un Ehrberges
muifcha pee mescha-lunga Jakobsohn. 3

Baron Franz v. Gahn.

Ehrberges dinstlung.

Misreiofchanas pehz teel labda dshreenu-bohde
(widnuss) tuhtit pahrdohs. Tahs ruwakas
sinnas pahg to dabbujamas leelä Alexander-
eelä Nr. 71.

Witepflas gubernija, Polozkas
kreife, turwu pee dshu-jella stanzi-
jas, 60 werstes no Witepflas un
25 werstes no Polozkas pilsehtas teel masas
muifchas ar baktu- un malkas-meschem, tihru-
meem, ptawadm un gannibadm par lehtu jennu
pahrdohs. Tibrumi un plawas irr lohti lab-
bas un warr fchahs muifchas ne tit pa weenai,
bet arri wairal pirzejem lohpä pahrdohs heb
arri pa 1 rubl. f. pahp rufraweetu tihruma sem-
mes us renti idohs tit. Ja tahdam no Wid-
semmes un Kusemmes semmes-faimneeteeem va-
tiklohs. fchahs muifchas pirt heb wianu semmi
renteb. tad lai tadelt ar fawadm peemleefcha-
nahm usdohdohs Rihgä, leelä Kalleij-eelä Nr 20,
appafschaja tabfcha. 2

Smilteneš Meschamuifchas schofsejas kroggs,
fur schinni pawaffara wehl tiks peebuhweta we-
na leela stedele, un weens spibteris (bohds),
teel no nahfsochem Jurgeem ar semmi un pla-
wadm weenam andelnannim isrentebts. Turpat
arri schofsejas mallä fnebbe ar labbu dshwojannu
ehlu, semmi un plawu labbam kallejam tuhtit
teel idohs. Mahtakas sinnas Smilteneš Bah-
na-muifcha. 1

Gd. Zietemann un beedra

pakk-kambaris un pehrwin bohde
Pehterburgas Abr-Rihgä, Kalku-eelä Nr 15.
Wisseem fameem andes-draugeem un lundeem
darram sinnamu, ka no 1ma Janwar 1869 wis-
fas sortes neberfinatas kaffjas ar 3 kap. us mah-
zinu lehtakas buhs. 1

Appafschä rakstittas peedahwa sawu leelu krah-
jumu fischä

1868ta gadda

Bairefchu, Braunschweigu un Kreewu appinu

lä arri Tiroleefschu bruhwer-swilti par
wisflehstaleem jenneem. 5

J. G. Jahrbach, Rihgä

masaja Kalleij-eelä Nr 14, cepprettim gildes-nammam.

Bee lauwas.

Gd. Zietemann un beedr. Sahls, sifku- un lappu-tabbakas magasibue,

Pehterburgas Abr-Rihgä, Kalku-eelä Nr 9.
Zaur leelu eepirfchannu taisni no fahls-doh-
behm (Salinen) pahrdohdam labbu atmenu-fahli
bes smalkumeem par 6 rubl. f. birkawu. 1

Roperbeek muifcha pee Limbach pilsehtas,
Ubbenormes draufse tohp
labbi rudsi pahrdohsi. 1

Zehsis

ne tablu no rahinscha us leelo celu us stuhra
stahwedama mahja, smultä preefsch andes gel-
digä weeta lites ar leelu faknu- abolu- un
obgu-dahru Rughas leelzella mallä teel pahrdohs.
Staidrakas sinnas warr dabbuht Schenka
mahjä Nr 118. 2

Steisten- heb Wegesal-muifcha, Spilwes mallä,
teel sawa preefschu mallä ar peewefchannu heb
bes peewefchannas pahrdohs. 2

Kirres mahjeneks, Jr. Petersohn, darru wis-
feem sinnamu. tad es no jauna gabda no tahs
toggadejas mthjas ewelkohs Kalku-eelä pee
leelo Wanagu, Nr. 35, kas ewikteta ar stalleem
un wahgufcheem un usazinnu wiffus sawus
draugus un pahstamus tur manni apmellet. 3

Leelsh itt ka labds saunä prahä to wallobu
Lispaudis ka stwollensteines fabrika willa
preefsch kahrshanas gwairs neteeht pretti
nemta.

Lai tadelt schi aylam isbaudstnata sinna ap-
flustu, teel no minnetas fabrikas fohd sinnamas
darrihts, ka tur wehl arween tapat lä lites schim
willa teel pretti nemta un tuhtit darbä dohta. 3

Regehetahm laschotu abdahm, lä: lapsu, festa,
ahpfa abdahm makfa to leelako turgu tai la-
schotu bohde, Kungu-eelä Nr 5 pee

H. Berkowig.

Weena smehe ar schenki, kartupelu semmi un
gannibadm Grawenhaide pee Puchlau fabrika, Peh-
terburgas schofsejas mallä no Jurgeem 1869 is-
rente

Garonsky, 3

1000 kubit-assis mahlu no Sallaspils muifchas
Kauping mahjas 6 1/2 werstes lites daugawas
krastam labbä raggawu zella-laitä ja-niswed.
Kas fcho weschannu gribb usrentes, warr mel-
detes laträ deenä no pulst. 3 lites 7 walfkora
Mostawas Ahrihgä, Jahua-eelä. Nr. 22 pee
Suprise.

Pehterburgas Katuhnu, Schirting, silda latta-
tus un labbas falofschas por letru turgu pah-
dohp

J. C. Zelm, 1

Sünder-eelä Nr. 9, Belgina mahjä.

Weeta fur dshrnawas buhweht!

Semmes-gabbals, turwu pee Witepflas pilseht-
tas pee labbas uppites pascha dshu-jella mallä
stahwedams un par buhwplazzi preefsch jannadm
dshrnawahm lohti derrige, teel no labbas muifchas
pahrdohs un warr tahs tuwakas sinnas pahg to
dabbuht Rihgä, Ministeri-eelä Nr. 4 pee 2

H. G. Schindau.

Wihna-pagrabs un liffkeru-fabrikis.

Gohdajameem pirzejem us nahfsochahm swehtlu
deenahm peedahmajam mahju pilnigi apgadatu
wihna-pagrabu, ta fä muhtu fabrika tai, tus li-
feerus un ta prohjam par lehtako jennu. Apfob-
lam latru labbi apdeent. 2

J. S. Wickel un beedr.,

Wewer-eelä Nr. 11.

La pulstenu = bohde

leelä Pils-eelä Nr. 20,
peedahwa ar appalwofchannu no sawa nupat akaf
no jauna pawarota krahjuma selta un sudraba
leschas-pulstenu par zeetu un ustizzamu jennu. 1

Darru schi wafemmigi sinnamu, ka es schob-
res, pohgas, troddelos un frannas wiffabas
pebrwis pagattawoju, par kreenu darbu gal-
wodams. — Ar sawahm wajadibadm apmellet
ludsi

Rudrej Adamsohn, 2

Stahnu-eelä, Hartmanna nammä, ee-teschana

Jahna basnizai pretti.

Weena 2 arku leela muifcha Rihgas kreife irr
pahrdohdama jaur

konfultenta J. C. Kielrose, 1

leelä Smilfchu-eelä Nr. 15.

Zehsis

us renti teel idohs heb pahrdohs labbi ewikteta
andes pirt ar labbu amota-uddeni, kas pa trub-
dadm pirt eieft. Turklait diwas dshwojamas
mahjas ar Nr 135 lites ar perderigadm ehlahm
un faknu bahru pee wezza Rih as leelzella.
Staidrakas sinnas warr dabbuht pee mahjas
faimneela. 2

Wihlestiba irr sipra fà nahwe.

I.

Laffitajus lubdju mannim libdji nahkt us Bruhschu semmi. Te, Bruhschu semme, Latwju tauta agraf' mita un te arri wehl rohdaßs Latwju tautas pehdas, til labb' wallodas fà eerafchu pehz. Tanni Bruhschu semmes apgabala, fo par Samlandu fauz, netaktu no rihhajubras, atrohdaßs sweineefu zeems, Leel-Kuhren wahrda. Kas sinn, wai schis wahrda „Kuhren“ nerahda us Kuhru tautu, tas wezzos laikos te dshwoja un furreem taggadeji Kursemneefi warrbuht raddineefi buhs. Schinnit puffed arri atrohdaßs papilnam to maso palanu, fo par „Kapurneem“ fauz un fur wezzee semmes eedshwotaji sawus libkus mehdsja glabbakt.

Zeema mahjas irr masinas un ar falmeem jumtas. Lohgi irr mastai un durwis semjas. Appite zeemu schfir diwas puffed.

Brett juhru irr augsts smiltschu kalas, no kurra warr paheskattigt til labb' juhru, fà arri zeema abbas puffed.

Rahda waffaras deenà 1839 zeems ittin nejauki isskattijahs. Breesch durwim wiffur gulleja suhdu faudses un siwju smirdoschi atlikkummi. Siwis te zilwekeem til labb' fà lohpeem derreja gandriß par weenigu barribu. Is waktà stahwedamahim durwim beeft duhmi isschahwahs. Schee duhmi izehlabs no ugguns, pee fà tuhstoschus un tuhstoschas filkes tilka schahmetas. Ketti ween no juhbras dschests gais izehlabs, sam tomehr tuhliß bes schehlastibas duhmu juhra bij janoslißst.

Us plazzi behrnu bars spehleja, puifchi til labb' fà meitas. Wihla faulite tohs farfanus bij dedsinajusi. Matti ween bij balta fà linni. Zits apgehrbs winneem nebij, fà ihß un rupsch lreßs. Wiini preezigi ar faweem beedreem, tabm zuhlham, wahrtijahs farstas smilts. Zits trohßus nelahds zeema nebij dsirdams.

Beepefchi no leelzetta atskanneja dschedschana un gawilefchana. Diwi jauni wibri zeemam tumojahs. Weens gahja weenà, ohts ohtnà zetta puffed. Abbt no tabta zetta bij noswihbuschi un apputtefi. Swahrkus bij nowilluschi un tohs libdji ar maifes kullehm us mugguru nehfaja. Weens fà falkoht bij tschetrkantigs tehwinfch, ar purrainu bahrdu, ar plaffanu deggunu un ar plattahm azzim. Waigs zaur diwahm rehtahm kas wehl nebij fadsihjuschas, wehl reebigais isskattijahs, ne fà fawas dabbas pehz jan bija. Ohts turpretti vij flaits, smute puifa ar flaitstahm fillahm azzim un ar beeseem dseltanem matteem. Winafch staigaja sawu zellu flaus un ar notahrju galwu, par ohtro neunt nehdadams. Bet schis neretti fà fà sehhdadams us

winnu skattija un tad atkal neganti sabta dschedakt Winafch azzim rebjoht bij peedsehris un sawu beedri gribbeja kaitinakt, ar aifsmakfuschu balta par weenu jaunekli dschedadams, sam par jalbatu japaleefoht un sweschumà ja-aifejohht. No libgaminas winnam jafschfirrotees. Slikti winnam klafschotees.

Slaitfajs to dsirdoht farahwahs. Winafch dufmigs skattijahs us sohbotaju un tam duhri rahdija. Tas plezzigs palikka stahwoht, itt fà sawu prettineefu sagaididams. Bet tad tas slaitfajs atkal apmeerinajahs, tad winafch puddeli nehma is feschas un labbu wilzeenu dschris atkal sabta blaut.

Zeema eenakfuschu abbt skattija us weenu mahju, fur pee lohga jaunekle parahdijahs, kas itt fà sinnu gaididama us teem puifcheem skattija. Slaitfajs winnu apfweizinaja, bet ar nofkummifchu waigu. Tschetrkantigais ar fabrigahm azzim winnu apskattija un „Hurrah!“ issauzahs. Weitina issudda no lohga.

Pee durwim parahdijahs plezzigs wihrs ar farfanu waigu un firmeem matteem. Winafch laikam nebij prasts semneefs. To pee drehbehm un pee leelehm uhdens jabbakahm warreja pasibt. Tas bija zeema wezzakais.

„Wehleju labbu laimi, wezzakais!“ fà slaitfajs fweizinaja, tamehr ohts straipaledams wezzakajam pafneedsa rohku un — puddeli.

Wezzakais puddeli panehma un treetni dschra.

„Nu puifas?“ fà wezzakais prassija un turklaht us flaitaja maifes-kulli gluhneja, itt fà arri no winna tabdu paschu dahwanu sagaididams.

Kad winna gluhneschana nelo nepalihdsjeja, tad wezzais apskaites flaitajam mu, guru greesa un ohtram peegreesahs.

„Nu dschla? fà isdeweess?“

„Es esmu waktà!“ fà tas nejaukajis blahwa un us sawu zeppuri rahdija, fur balta fihmite bij peestiprinata. „Nummuris 891.“

„Augsts nummuris. Tad waktà effi lohsejees?“

„Sinname!“ fà tas puifa fazzija.

„Rabbi! ittin labbi!“ fà wezzakais nurdeja. „Bet tewim isdeweess, Mahrz?“

Mahrz neatbildeja un nofkummis azzis nepazehla.

Dschla winna weeta fazzija: „Mahrz 43 nummuri wiljis.“

„Wai fà?“ fà wezzais fazzija.

„Mahrz tiks Berlinè pee gwo dijahs!“ fà Dschla pafmeedamees un par beedra elaimi preezadamees issauzahs.

„Nu“, — fà wezzais arri johdodams fazzija —

„Mahrz laikam par underoffizuru paliks. Winafch irr studeerehtis zilwels un mabl lofshitt un ralsstitt.“

„Ne flittat fà es un mufsu mahjutajs!“ fà swescha balts atskanneja.

Darfch un leelis wihrs ar teemu dschewes kalu un ar garru, affu deggunu bij danahjis kloht.

Degguns ar leclu brilli bij apbrunnobts. Us pliffu galvianu minnam bij nodriffata tichetrantiga mizze. Leesa meesa ar saplibufescheem, salabpiteem, garreem fwahrfeem bij aptehrpta. Kohka kurpes wihram derreja sabbaka weetä.

„Ja! winasch lassa un raksta ne flittal“ lä es un mahzitajs“ tä winasch ohreis fazzija, garro pihpi no muttes isnemdams. „Mahrz bij mans labba-kais ffohlneefs pa teem 30 gaddeem, kamehr famu grubtu darbu schinni zeemä strahdaju.“

„Un fo winnam wiffa ta gudriba libds, ffohlmeistari?“ tä wezzajs praffija.

„Wai ar wiffahm sawahm grabmatahm weenu paschu filki warr kert? Stattat us manni! Stattat us Jeschka! Mehs nelad ne effam mahzjuschees ne rakstibt, ne lassibt un tomehr famu sweineeka ammatu kreetni mahkam!“

„Pateizat taf Deewam,“ — tä ffohlmeistars atbildeja — „fa Subju behrni tä lobpi neusaug!“

„War to juvvis Sumz lai pateiz!“ — tä wezzajs skarbi issauzahs — „Kapehz muhsu behrni parwelti teel mobziti? Kapehz winacem jaswihst ffohlä, kamehr mums mahjäs pee darba warretu palihdebt? Kam mums tihri parwelti ffohlmeistars jabarro?“

„Subs manni gan labbi barrojat!“ tä ffohlmeistars atbildeja, noslummis us saweem leseem lobzeiteem skattidams. „Wiffa manna gadda eenahschana irr 30 dahberi un 600 siwis.“

„Tas preefsch tabdu neleetigu maiesehdu wehl pai dauds!“ tä wezzajs pasmeedamees fazzija. — „Mehs Subs ne-effam aizinajuschi. Waldschana Subs mums usspeedusi; lai ta Sumz makfa.“

Pee scheem wahrdeem ta pimit peeminneta meita isnahza no mahjäs, ffaista jaunekle un turklaht plezziga. Lai spehfs netruhka kaulös.

„Ahu!“ — tä Jeschka issauzahs — „Labriht, Stihne! Preezajees libds ar mannim, fa esmu wakkä lohsejees no saldteem!“

„Mannis deht tu warretu saldatös eet! Kas man par to kait?“

„Lubt schè, lä Stihnite nu muld“ — tä Jeschka — „Tu manni tomehr mihto. Wai nau teesa, Stihnite?“

Pee scheem wahrdeem Jeschka tai meitai gribbeja mutti doht. Bet winna to atgruhda ar spehtu: „Gij us mahju gulleht, fa atkal gudrs paleezi!“

„Agral' ne-eeschu, pirms mannim mutti dohti!“

„Tad gan ilgi warrest gaidiht!“

„Un kam tad Jescham mutti negribbi doht?“ — tä wezzajs — „Wai Jeschka nau smufs puifa?“

„Sinnams, tehws,“ — tä Stihne — „tahs rehtas ihpaschi winnam par greesnumu.“

„Kur tad tahs effi dabbusis?“ tä wezzajs praffija.

„Mums ar Kauscheneescheem bij kauschanahs.“ (Kauscheneeschi bija kuhreneecheem par kaimineem

un zeemi jau no fenn laikeem dsthwoja muhschigä naidä).

„Rä Sumz isbewahs?“ tä wezzajs praffija.

„Sa zitti no muhsjeem nebuhtu atrahwuschees, tad mehs Kauscheneeschus kreetni buhtu fapehruschti. Mahrz arri meerigi fehdeja frohgä.“

Wezzafajs Mahrza preefschä issplahwa un fazzija: „Kaunees, wezza babba!“

Mahrz gribbeja atbildeht, bet jau Stihne nofarluft atbildeja: „Kam Mahrzi issunnat? Tapehz fa nau tahs diehrejs un lahwejs tä Jeschka?“

„Woi kluffu zeetisi?“ tä tehws nurdeja — „kas lem' praffijis? Lublit eij prohm pee darba!“

Stihne paklauffta.

„Mahz, Mahrzi,“ — tä ffohlmeistars fazzija — „nahz pee mahts. Winna us tewi gaida.“

Abbi dewahs us Mahrza tehwa mahju, bet kad tur neweenu neatradda, tad pee jubrmallas gabja.

Paschulait leels pulks sweineeku bij abraukuschti, kas wiffu nakti jubrä famu grubtu darbu bij strahdajuschti. Nakti leela auka bij plohsjufees un tapehz sweineeku seewas un behrni bailigi pee krostä bij salassijusches, bihdamees, fa warrbuht kahdam sweineekam nelaide notiklust.

Arri Mahrza mahte atskrehja un peegahja pee tahs lairwas, ar kurru wihrs bij jubrä brauzis. Pa zittahm lairwahm stipri tikta runnahs, bet schinni lairwä kluffums waldira.

„Kur irr Andrs?“ — tä Mahrza mahte jau no tahleenes brehza.

Neweens neatbildeja.

„Kur irr Andrs? Kur mannu wihru effat likkuschti? Deewa deht runnajat taf! Wai winnam nelaine natiklust?“

Neweens ne teem wihreem neatbildeja, bet weena masa meitina peelihda un teiza: Es tew' fazzischu. Andrs uhdeni eekrittis un noslibzis.“

Pee scheem wahrdeem ta nabbaga feewina skanni eebrehzahs un tad argihbust notritta pee semmes.

Paschulait ffohlmeistars un Mahrz danahza un tohs sweineekus dsirdeja stabstibt, fa nakti peepeschi leela auka zehlfes un Andri no stubra norahwust, fa winai parwelti ar glabbschanu darbojuschees un gandriht paschi arri bohjä gabjuschi.

Mahrz noslummuschä prahtä peegahja pee mahtes, to glauda un aishwedda us mahju.

Tä nabbaga feewinai diwlabrtigs krusst bij janefs. Wihrs bij pagallam un weenigam dehlam karrä bij ja-aiseet.

Subra pehz kahdahm deenahm Andra libki isfalloja un raddi un draugi to apglabbaja ar wiffu veenahlamu gohdu.

2.

Andrs bij apglabbahs. Mahrz nu tehwa weetä brauzä us sweijofchanu.

Kahdas neddetas pehz behrehm Lihse — tä

Mahrza mahtei bij wahrda — weena patti fehdeja fawā istabā un wehrpa.

Durwis atwebrahs un ffohlmeistars un wezza-kajs eenahza istabā.

„Subs atfal raudajat?“ tā ffohlmeistars tā tā pahrmesdams praffija.

„Kā tad ne?“ — tā atraitue — „Deems mannim wihru nehmis un fehnisch mannim deblu gribb nemt. Kā tad man' nau jaraud?“

„Wehl Deems warr palibdeht“ — tā ffohlmeistars — „Sums wihra wairs nau. Kas sinn, wai warrbuht tadeht dehlis Sums nepalika. Es wallar' Subs debt biju aprinka pilsfehā pee terfas. Teefas lungi fazzija, ja tehws noslihzis, tad dehlis nedrihstobht par saldatu palikt.“

Wezzakajs nurdeja, Libse gawileja.

„Libse jau warr kalpu peenemt!“ tā wezzakajs.

„Kalps nau dehlis,“ — tā ffohlmeistars — „Sums kā zeema wezzakajam klabjahs, no waldischanas ispraffiht, lai Mahrz no deenesta teel at-laihts.“

„Tas man' prahtā nenabht!“ tā wezzakajs.

„Nu labbi — tā ffohlmeistars, „mehs arri bej Sums peetifsim.“ To fazzijis ffohlmeistars atwaddijahs.

Wezzakajs bija tā kā aptaunehts. Peepeschi winsch fazzija: „Libse, Subs mannim 400 gulschus effat parradā. Sums jamalka. Es to Zeschkam esimu foylihtis. Zeschka fewim! laiwu gribb pirtt.“

Atraitue stipri schauksteja: „Tad man jaeet nab-bagōs. So malkah nespehju.“

„Nu klau, Libse es tewim padohmu dohschu. Peenam Zeschku par beedri. Tad winnam buhtu weeta un tewim maije.“

„Behz ko man' wajag' Zeschka, kad mannim irr Mahrzis?“

„Mahrzain jaeet saldatōs. Us to pastahwu. Es to negribbu, ka winsch mannai meitai paklat leen. Zeschka, tas buhs mannim tas meitas wihrs. Tad nu nemm wehrā: jeb Mahrz aiseet saldatōs un Zeschka tewim pee fweijoschanas paleef par beedri, jeb tew, jamalka tee 400 gulschi. Kad Mahrza no deenesta, atrakkt nabl, tad Stihne jau buhs pee wihra un Mahrza mihlestiba issuddihz tā duhmi.“

Mabbaga atraitnei zeeta wihra wahrdam wai greib-bedamai wai negribbedamai bij japaklauja.

Bija skaisz ruddens-wallars. Schweineeki laiwās us krasu bij wilkufchi. Us weenas laiwās malle Mahrz un Stihne fehdeja un kluffu runnaja.

„Mahrz.“ — Stihne fazzija — „tew tehwm newaijadjeja paklauht. Tew wajjadjeja waldischanas luhgt, lai tew' atlaschoht no deenesta.“

„To paschu ffohlmeistars gan arr' falka. Winsch teefahm mannis debht jau grabmatu bij rakstijis un winsch us mannim launs, ka to grabmatu ne-esmu

atdewis. Winsch falka, ka es tad teefcham buhtu wakā spruzzis. Arri mahte breefmigi raud un wai-mana deen' un nakt!“

„Wai tad tu ar warru gribbi aiseet? Wai tewim par to nefas nefait, ka no mannim jeschirrahz?“

„Stihnite, tu gan labbi sinni, zil firnigi tewi mihfoju. Mannim no tewis fehkirrotees tā irr ap firdi, itt kā man buhtu jamirft. Bet ko darriht? Man ja-aiseet. Taws tehws manni newarr cerau-dsibt un ja fehē palifschu, tad wehl dusmigaks prett mannim buhs. Wai nejnini, ka mahtei draudejis, ka muhs par ubbageem darrihchoht, ja es ne-eeschu? Un mehš teefcham arri winna warrā atrohdamees debht teem 400 gulscheem, ko winnam parradā effam.“

„Taisniba gan“ — tā Stihne — „ja tehws ko apachmees, tad to arri isdarra. Bet kas nu buhs ar mums abbeem?“

„Ja Deems gribb, tad ar laiku warrestim apprez-zekes. Tas mannim par eepreezinaschanu. Ja tag-gad winnam paklausu, tad winsch warrbuht wehlat' mannim paklausihz.“

Peē scheem wahrdeem tam pahram isliklahz, itt tā kahds turwumā kluffu pafmeetohts.

„Kas tas kahds trohffns?“ tā Stihne praffija.

„Tas trohffnis laikam iszehlahz no uhdens.“ Tā Mahrz.

„Tee diwi jeb trihs gaddi, ko saldatōs buhschu Berlinē, tee drihs pa-ees un mehš jau wehl effam jauni. Tu, Stihne, effi 18 un es esmu 20 gaddus wezs. Bet stannams, mannim gan daschurcis bail, ka manni aismirfti un zittamnt pekerfees, Zeschkam, ko arri tehws ar warru gribb fewim par snohtu dabbuht!“

„To Zeschku muhscham nenemschu. Rabba! ar robni apprezschohz, ne kā ar scho dunmu un reebigu puiku. Kad ween tu mannis ne-aismirfti Berlinē!“

Tē atfal trohffns, tā no kahda runnataja jeb lahretaja iszehlahz. Jaunekli nemas newarreja fa-praft, kas tas ihsti effoht.

„Bet ja nu tehws tewi ar warru speesch, Zeschkam par fewmu palikt?“

„Kas manni warr speest? Lai arri tehws manni fasitt klibbu un allu, tad tomehr to puiku nenemschu. Us tewi gaidifschu, kaut tew arri desmit gaddi Berlinē buhtu japaleef!“

Tā winni wehl kahdu laiku parunnajahs un tad aishgabja.

Tit ko aif kalna bij issudduschi, tad diwi wihri pazehlahz, kas lihds schim aif tuwejas laiwās bij apflehpuschees.

„Lai piklis winnu rauj!“ tā Zeschka blahwa. „Mannim buhtu labz prahts, to kundstau ar wissu winna lihgarwinu freetni nopehrt!“

„Taisniba gan, Zeschka,“ — tā wezzakajs — „tu winnai ne-essi gudrs un skaisz deesgan. Ut tawu truppi!“

Jeschkaam bija ap sirdi tā sīrgam, kas ar pubsch-
teem teef durts.

Par to wezzais preezajahs un wehl duhra: „At
tawu brithnumu, winna labba“ ar rohni griib ap-
prezetees ne tā ar tewim.“

„Klau, Jeschka“ — tā wezzais tā tā eemeerina-
dams sazzija — „darrifim tā: Nerunnasim ar Stihni
par wisahm schahm leetahm itt neso. Gaidisim pa-
preefsch, kad tas smalks kundsiaseh buhs aishahjis.
Tad sahksim dselsi kalt. Gan redlesi, la isdohsees.“

Jeschka ar to bij meera. Wezzais iswilla puddest
is leschas. Abbi dschra un dserdami sawu draudsihu
apstiprinaja. Tad winni aishahja.

Sau ohtrā deenā Mahrzam bij jashfirrahhs. Mahte
wissu nakti ais schelabahm nebij gullejuse un arri
flohlmesters pee schirschanahs stipri sirdi bij kusti-
nahhs.

Berlinē, tur Mahrzam bij jadeen. Reelpilssehtas
trohksnis eefahkumā jaunektam sirdi apgruhtinaja un
winsch gauschi pehz dsimtones ilgojahs.

Bet Mahrz bij kreetns puifa. Winsch Deewu
luhdsja un sawu salbata ammatu tikfushi isdarrija.
Wirseeki winnu usteiza un zitteem salbateem zehla
par preefschshimi un beebri winnu mihtoja, tapehz
ka katram bij labprabtigs un palihdsgs.

Ap scho laiku flohlmestars winnam grahmatu
rakstija. „Winsch mahti beesi apmeklejoht un katru-
reis ar winnu par dehlu runnajoht. Neretti arri
Stihne nahloht un tad wissi trihs eepasaklajotees un
us Mahrza atnahlschanu preezajotees. Bet Jeschka
— tā winsch wehl rakstija — effoht weens beskau-
nigs zilweks. Winsch no sweijoschanas Lihsei ne
kad pufsi nedohdoht, tā tak klahjotees, bet zetturto
daktu ween. Wezzakais to gan sumoht, bet nemas
par to nebehdojoht. Sfohlmestars pats pee Jeschka
arri neso newarroht panahht, jo tas winnu apdrau-
doht ar kuhleeneem. Stihnes deht arri leels lehrums
effoht bijis. Jeschka tai skaisu, leelu, farkanu lak-
tatu pirzis, kas kahdus 6 dahlderus malfajis. Bet
Stihne to ne-effoht fanehmuse, sazzidama, la no
bruhgana ween tahdas dahwanas warroht pretti
nemt. Tad Jeschka lahdedams to laktatu gabbalu
gabbalds saplehjis un wezzais meitai neschehligu
pliski zirtis. Stihne Mahrzi mihti leeloht sweizinahht
un winnam sekles stellejoht. Mahte dirus dahlderus
eebahjuse. Wehl flohlmestars rakstija, ka Jeschka
peedsehris us juhru effoht brauzis un gandrihs no-
slibjis.“ — Tā flohlmestars bij rakstijis.

(Us preefschu weht.)

Preeffsch mahju buhschanas

Kas jabarra, lai wešas masgata-
jahm rohkas jehlas nepalek. Daschahm

Griffesie pee bilichu un grahmatu-driftetaja Oru St Places. Nihgā pee Behrita-barnijas.

masgatajahm tit smalka rohku ahda, ka drehbes
masgajohht rohkas jehlas paleek. Lai tas neno-
tiktu, tad jabrubhe schahs sahles: Klahdas dee-
nas preefsch ta laika, fur weschu masgahs, nemm
iskaufetu schellakku, tahdu, ar ko diichleri pulseere un
eefmehre rohkas tit augstu zit dsiki winnas uhdeni
teef babstas, tad rohkas paliks weffelas.

Smeecklu stahstini.

Reinis: Skattees, Annia, nu paschu laik spoh-
scha faulite juhra eekritihhs (no-ces).

Annia: At, fur tad dikti pfunktschlehs un
tschuntstehs.

Gepreeteers (dohb majoram sinu):

Tas refruhts no 3schahs Kampanijas Weeschu-
mikkels wahrda, walfar walfara lasereete ar kar-
foni nomirris.

Majors:

Woi nu traks! Ka winsch warr mirt; wehl jau
nau ne munstures ismahzijeess!

Smukkais: Kapehz Tu schirmi leetus laika
sem fwahrteem neff?

Tulsna! Nupat nopirku tadeht japeetaupa.

Adwolats (pee teefas): Sprizzi, Tu jau dsir-
deji, la Sahnis muhs par spizbukkeem fauza?

Sprizzis. Dsirdeju gan; Sahnis wehl faz-
zija, ja netizzoht, tad winsch us tam warroht
swehrecht.

Adwolats: Nu wai tad Tu likti Sahnam
swehrecht? —

Sprizzis. Ne; es jau Sahnam bes swehre-
schanas tizeju.

Kungs: „Wai tas naw fauns, la walfara eij
deedeleht!“

Sehns: „Nenemmeet pur taunu, zeenigs fungs,
es eimu par deenu arri nabbagds.“

Preilene. Simts peezeesmit tuhstoschi zil-
weli bes maifes; at tee nabbadsiini! Breesmas nahf
tahdas sinas laffoht. Waijaga samest naudas,
la winneem warr palihdseht!

Sullainis. Beeniga preilen, ta nabbaga
atraitnite luhdsahs, lai Suhz to apfoblitu pufsrubli
schinkojoht.

Preilene. Salki winnai, la es preefsch katras
nabbaga seewas ne-effu wis naudas-ismalfataja.

Uthilpedams redaktehrs A. Eitan.

Ne Zempers amehchets.

Nihgā, 24 Dezember 1868.